

Charakteristika a kvalitatívne porovnanie skrínigových mamografických pracovísk, indikátory kvality

---

A. Kállayová, Z. Bárdyová, J. Trautenberger Ricová, M. Rečková

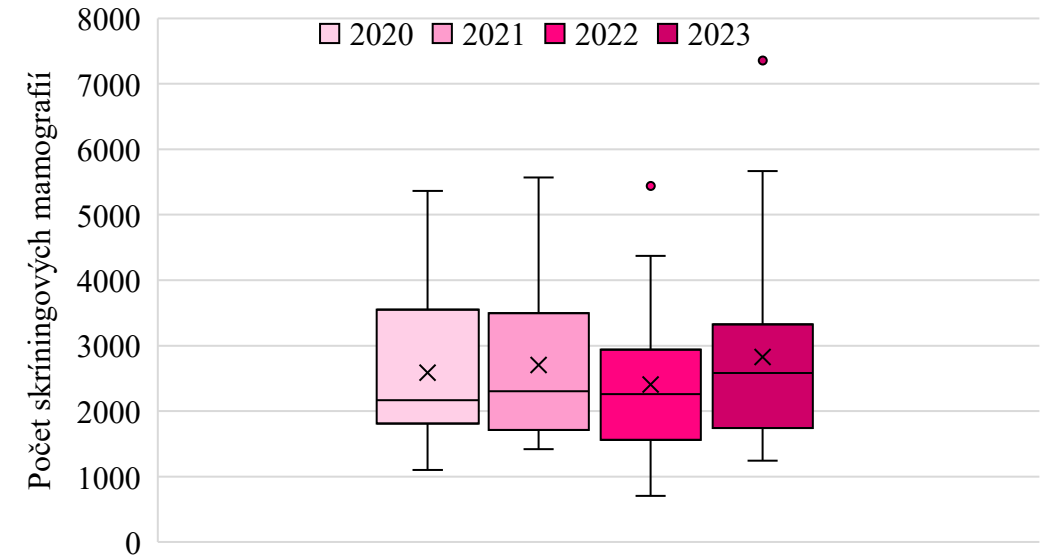
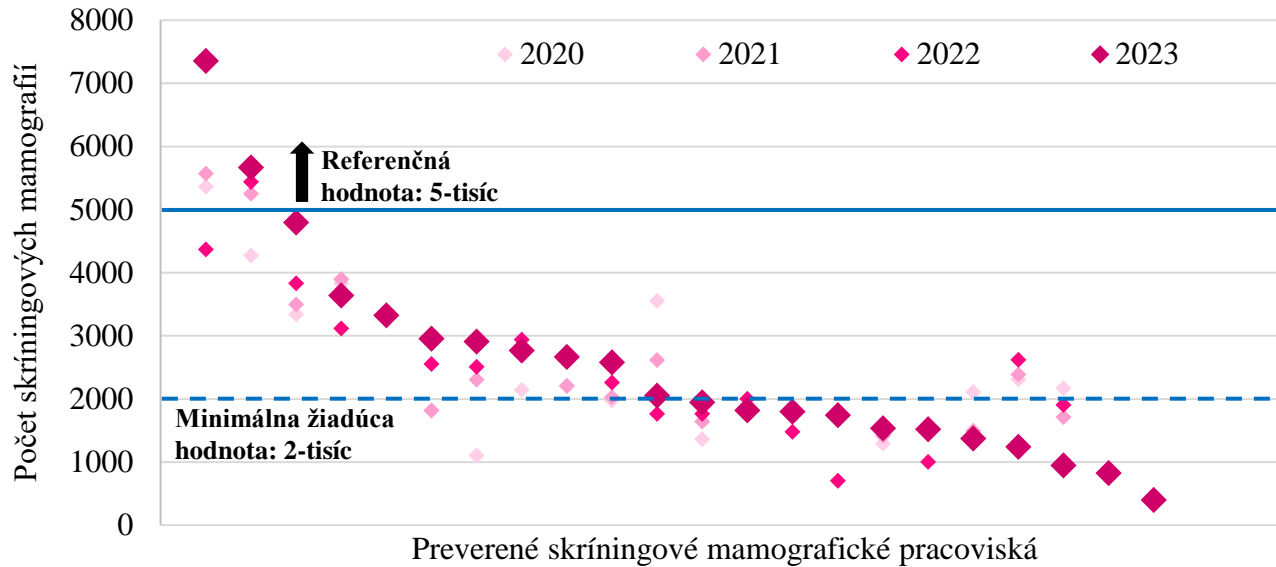

Hodnotiace kritéria – Indikátory kvality v centrách

zber a vyhodnocovanie štatistických výsledkov mamografického skrínungu v záväznej štruktúre, je podmienkou:

- ⌘ sebakontroly jednotlivých skrínungových mamografických pracoviísk
- ⌘ štatistického zberu dát o účastníkoch skrínungu a jeho vyhodnocovaní
- ⌘ vyhodnotenia indikátorov kvality mamografického skrínungu
- ⌘ **na základe vyhodnotených parametrov modifikovať proces mamografického skrínungu**

Počet skrínigových mamografií v centrách

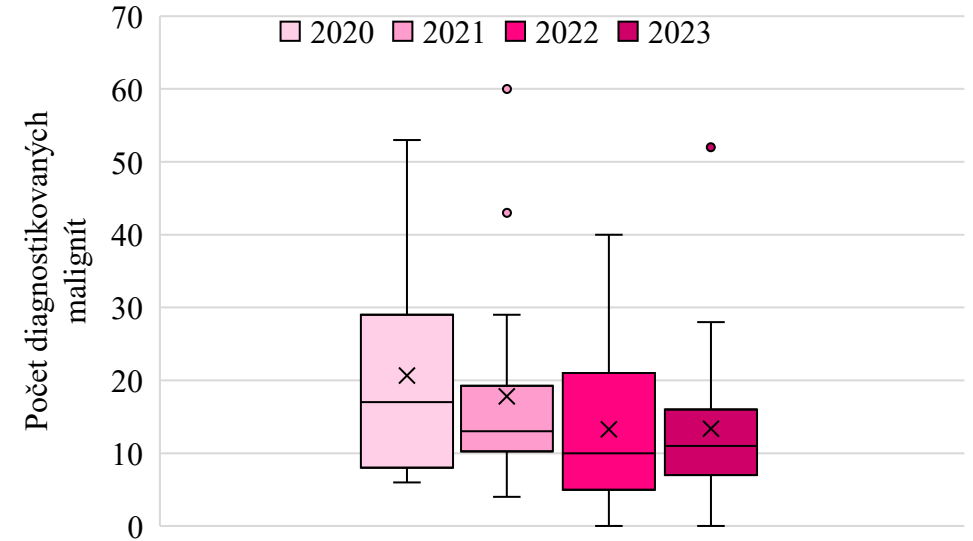
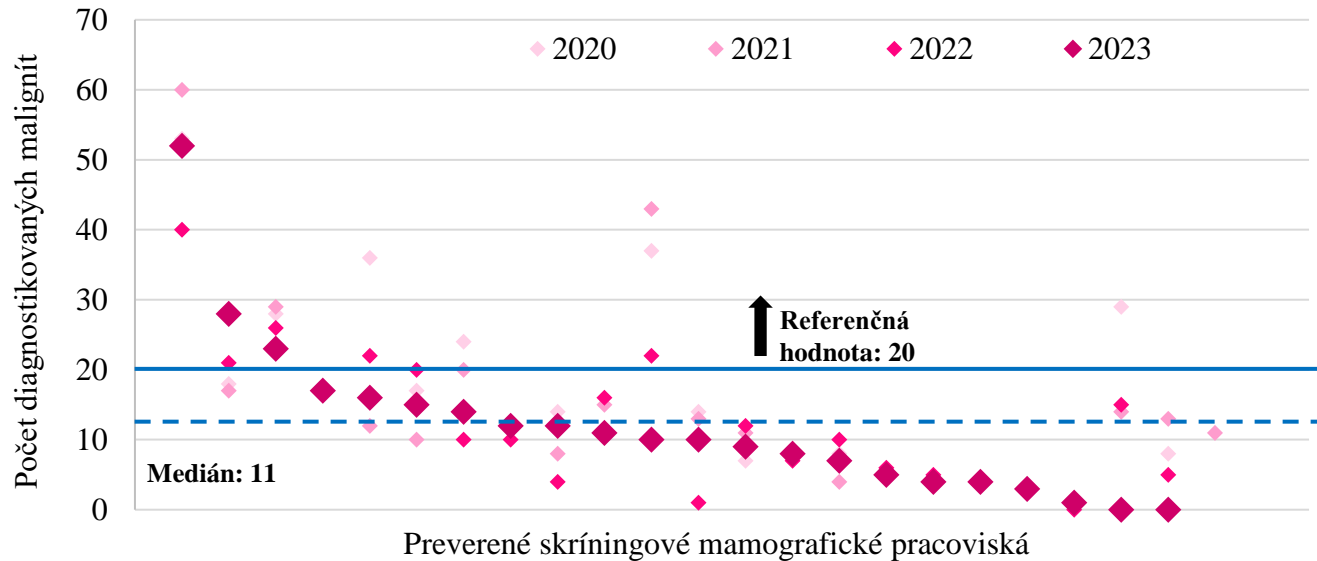

V roku 2023 dosiahli referenčnú hodnotu 5-tisíc skrínigových mamografií len dve pracoviská!

V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k zvýšeniu počtu centier, ktoré dosiahli minimálne žiadúcu úroveň 2-tisíc skrínigových mamografií, pričom takmer dve tretiny centier, ktoré vykonávali skrínigovú mamografiu počas celého roka 2023, splnili túto podmienku. Je dôležité brať do úvahy, že niektoré centrá nepôsobili celých 12 mesiacov, čo zahŕňa novopreverené pracoviská a jedno centrum, ktoré bolo vyradené z prevádzky.

	2020	2021	2022	2023
počet centier	15	16	19	19-23
priemer	2 590	2 597	2 409	2 826
medián	2 168	2 257	2 262	2 581

Počet diagnostikovaných malignít v centrách

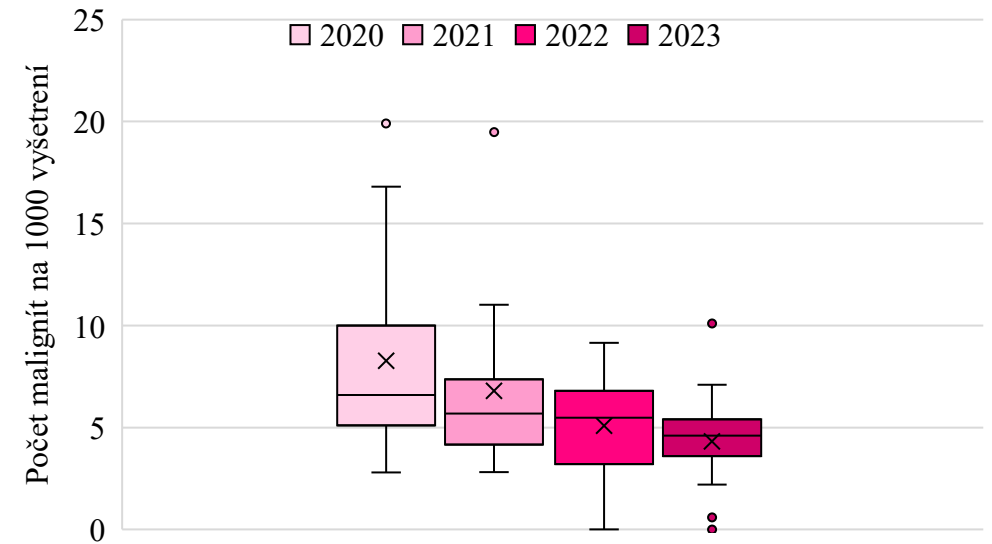
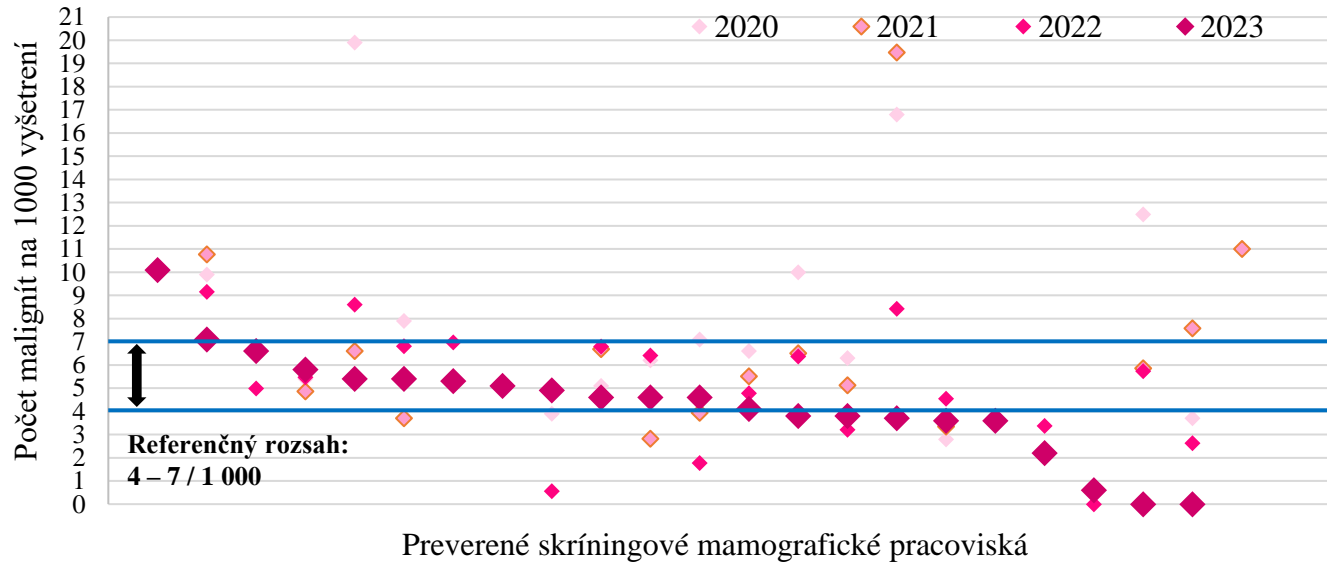

Pri zvyšujúcej sa účasti žien, dochádza prechodne k zvýšeniu incidencie C50 odhalením aj pokročilejších štádií v asymptomatickej populácii žien a následne nastupuje dlhodobý pokles.

Referenčná hodnota 20 malignít a viac sa vzťahuje na realizáciu viac ako 5000 skrínigových mamografií. Medián 11 malignít pri 2500 zrealizovaných skrínigových mamografiách je považovaný za primeraný a odráža realistické očakávania v skrínigovom programe.

	2020	2021	2022	2023
počet centier	15	16	19	19-23
priemer	21	18	13	13
medián	17	13	10	11

Detekčná miera (na 1000 vyšetrení)

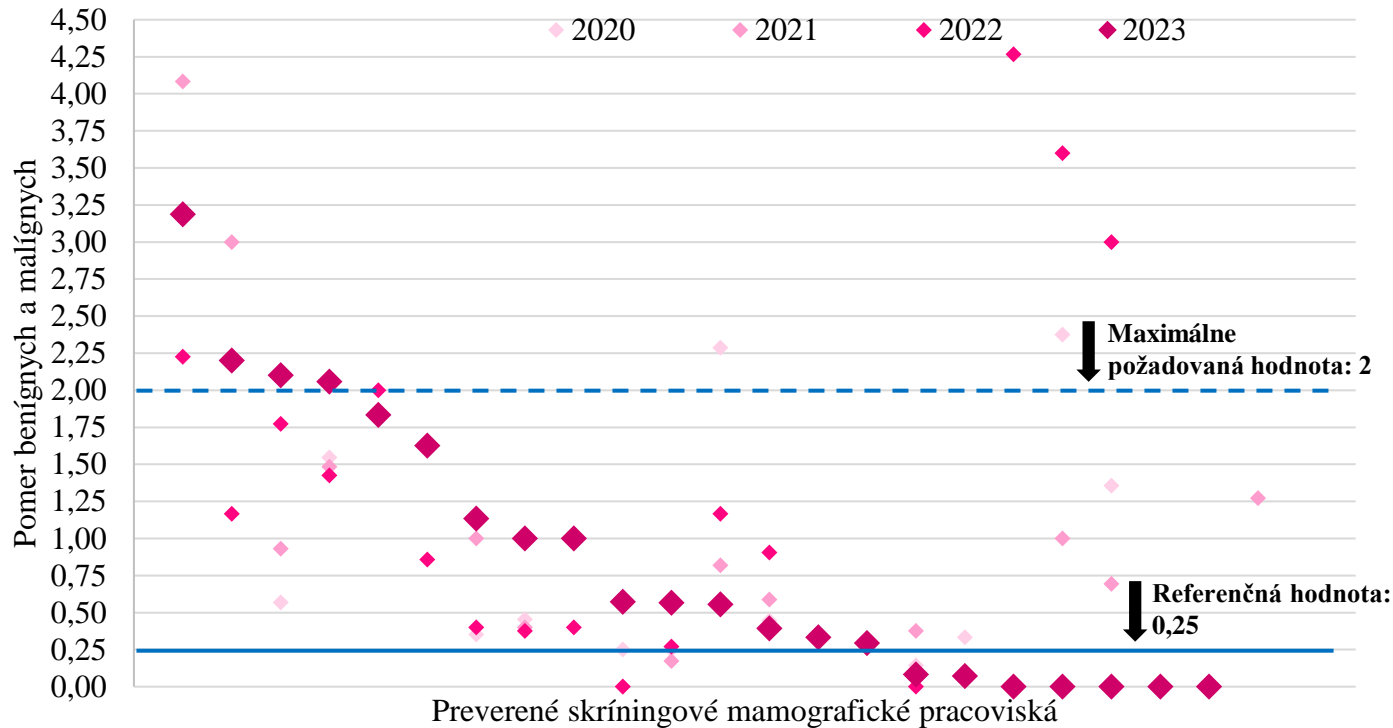
ROZSAH DETEKČNEJ MIERY JE DÔLEŽITÝM INDIKÁTOROM KVALITY PREVERENÝCH SKRÍNINGOVÝCH MAMOGRAFICKÝCH PRACOVÍSK, AKO AJ CELÉHO MAMOGRAFICKÉHO SKRÍNINGU!

V roku 2023 77% centier spĺňalo referenčný rozsah detekčnej miery malignít 4-7/1000.

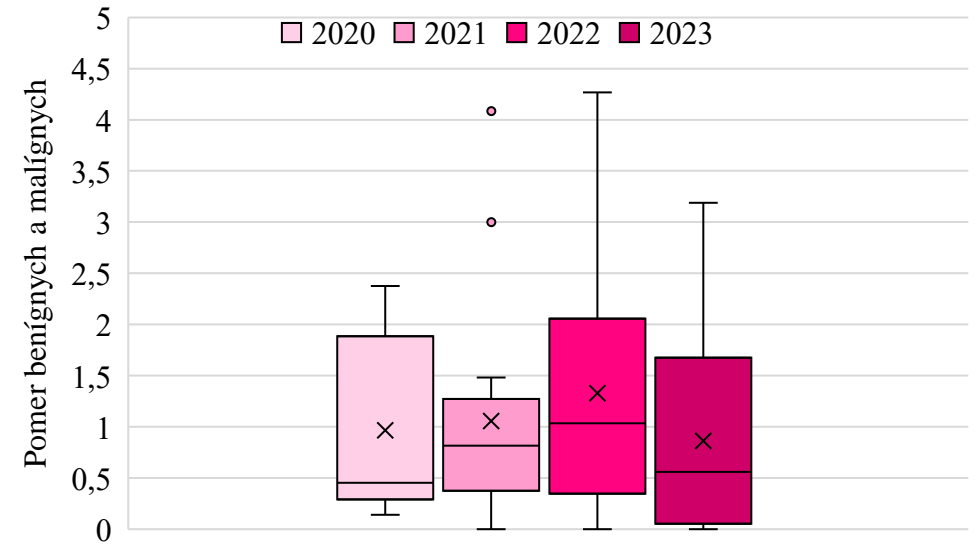
Naopak, 1 centrum malo vyššiu detekčnú mieru ako 7/1000 a 18% centier (N=4) dosahovalo nižšiu detekčnú mieru ako 4/1000.

	2020	2021	2022	2023
počet centier	15	16	19	19-23
priemer	8,3	6,8	5,1	4,3
medián	6,6	5,7	5,5	4,6

Pomer benígnych / malígnych

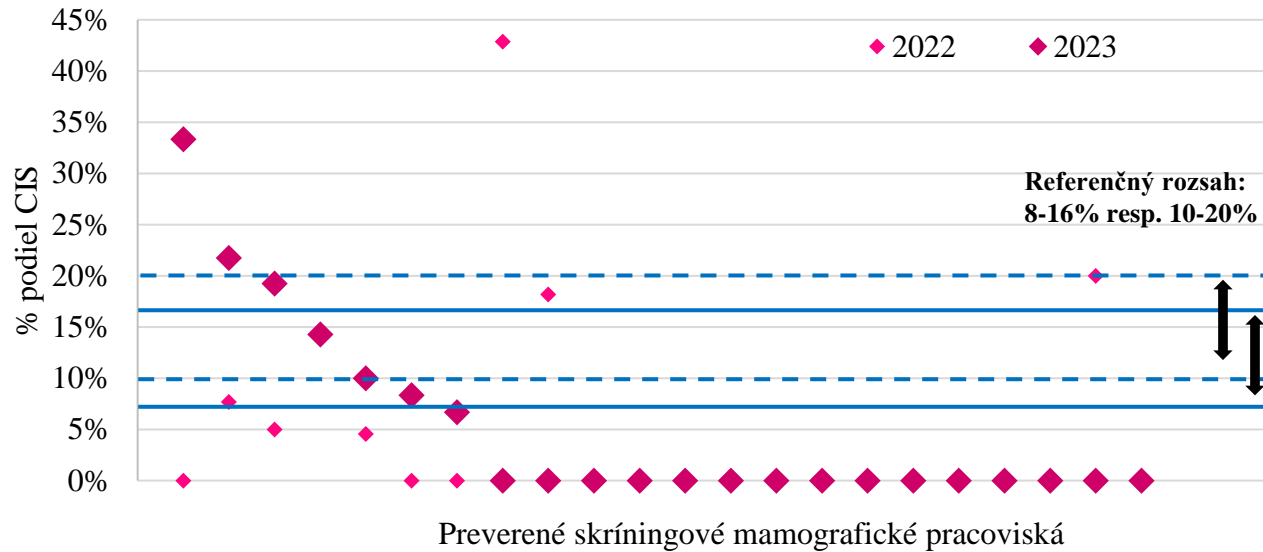

Referenčná hodnota pomeru B/M je 0,25 t.j. 1/4!
Toho času (začiatok implementovania skríningu) je maximálne požadovaný pomer B/M 2 t.j. 2/1.

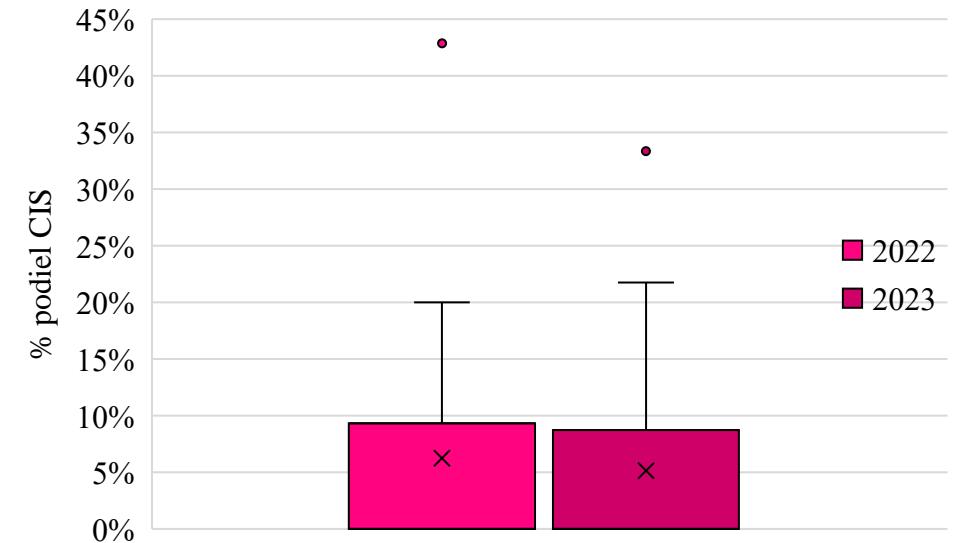

	2020	2021	2022	2023
počet centier	15	16	19	19-23
priemer	1,93	1,56	1,33	0,86
medián	0,57	0,87	1,04	0,56

Podiel karcinómov *in situ*

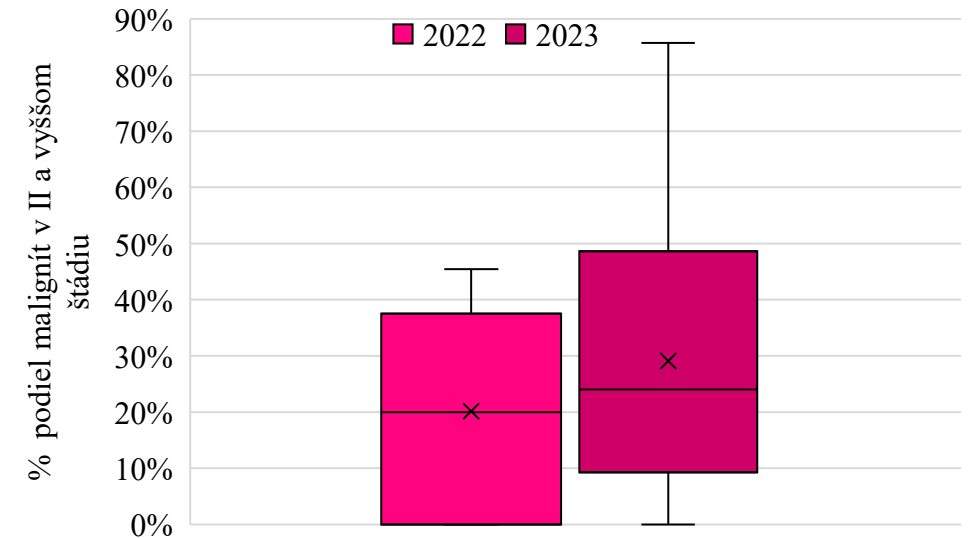
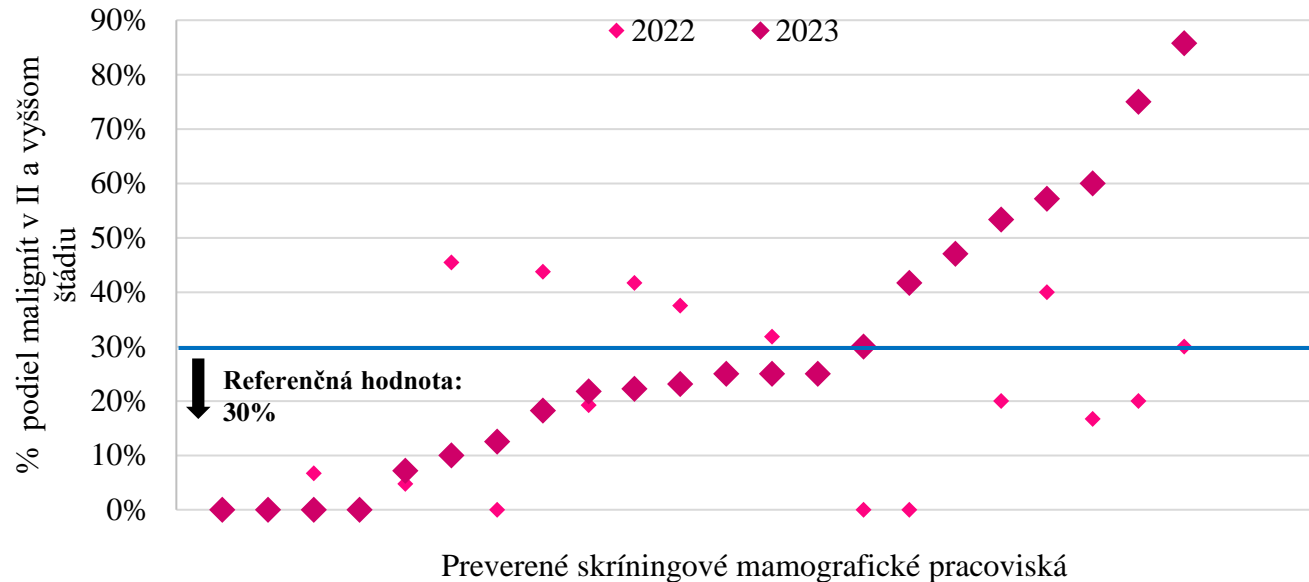

V roku 2023 približne jedna tretina pracovísk diagnostikovala karcinómy *in situ*. Naopak dve tretiny pracovísk štatisticky nevykázali žiadny karcinóm *in situ*. Referenčný rozsah diagnostikovaných karcinómov *in situ* splnili len 3 pracoviská.

	2022	2023
počet centier	19	19-23
priemer	6%	5%
medián	0%	0%

Podiel pokročilých karcinómov (štádium II a viac)

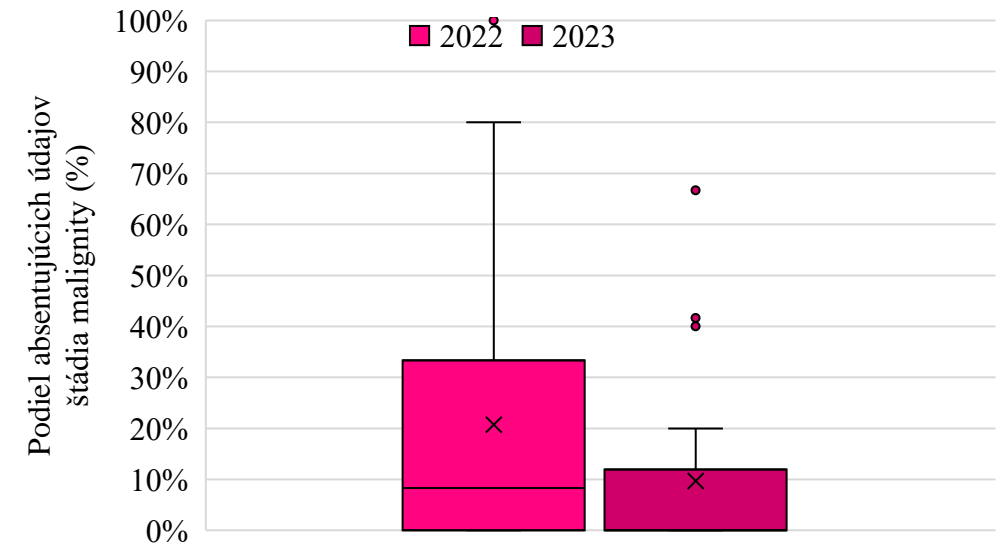
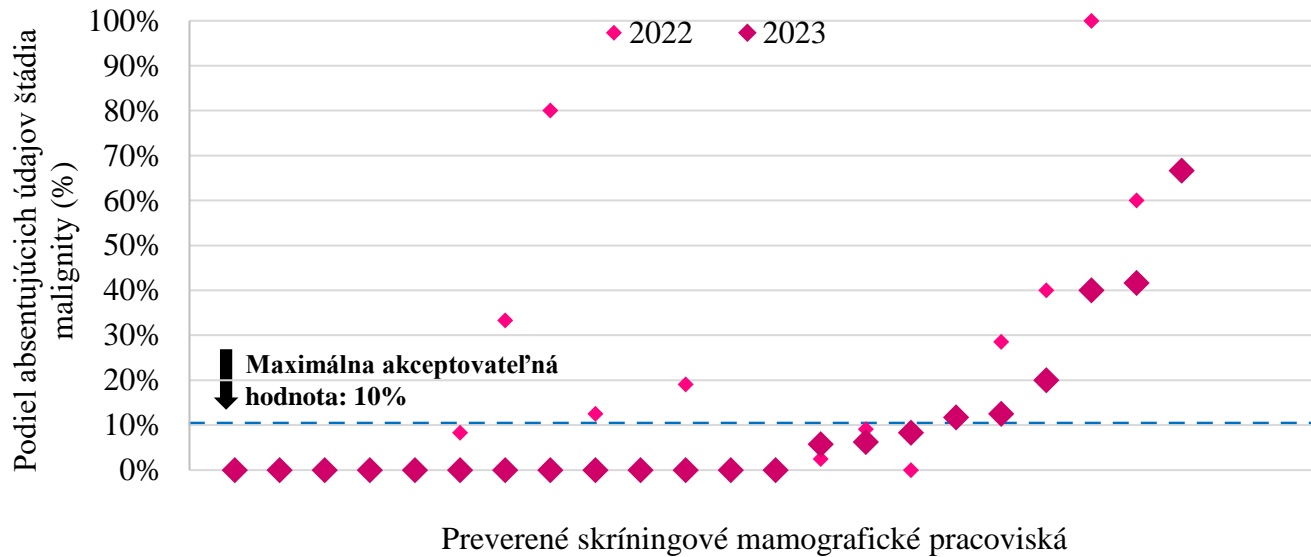

V roku 2023 18% pracovísk nediagnostikovalo žiadne malignity v II a vyššom štádiu a 45% pracovísk diagnostikovalo do 30% malignít v II alebo vyššom štádiu. Následne 36% pracovísk diagnostikovalo viac ako 30% týchto malignít.

	2022	2023
počet centier	19	19-23
priemer	20%	29%
medián	20%	24%

Podiel absentujúcich údajov štádia malignity

V porovnaní s rokom 2022 zaznamenané zlepšenie vykazovania TNM štádií diagnostikovaných malignít v skríningu. NEVYHNUTNOSŤOU KAŽDÉHO CENTRA JE SPOLUPRACOVAŤ S EFEKTÍVNE VEDENOU PRSNÍKOVOU KOMISIOU!

V roku 2023 až 59% pracovísk vykázalo kompletne informácie, týkajúce sa TNM štádia, naopak, 27% pracovísk diagnostikovalo viac ako 10% malignít, ktorých štádium nebolo možné určiť. Do štatistík sa nerátajú objektívne príčiny.

	2022	2023
počet centier	19	19-23
priemer	21%	10%
medián	8%	0%

Záver

Čo sme dosiahli:

1. Program štatistického zberu dát z mamografického skrínungu (MamoLight/MamoNet) vyvíjaného Národným onkologickým inštitútom a jeho aktualizácia
2. Pokračujúce zvyšovanie kvalitatívnej úrovne skrínungových centier (overené auditom)
3. Kvalitný zber a vyhodnotenie štatistických dát zo skrínungu (piaty hodnotený rok)
4. Skrínungové centrá sa aktívne podieľajú na propagácii mamografického skrínungu SR (Ružový október)
5. Vybudovanie spolupráce s NCZI → Memorandum
6. Organizovanie 2.ročníka celoslovenskej odbornej konferencie s medzinárodnou účasťou „Štatistický audit mamografického skrínungu v praxi za rok 2023“ Národným onkologickým inštitútom

Záver

Čo potrebujeme v mamografickom skríningu:

1. Urýchlené schválenie úpravy zákona o mamografickom skríningu (Zákon č. 577/2004 Z.z. → od septembra 2022 návrh novely zákona čaká na schválenie)
2. Dohodnúť so ZP úhradu za tomosyntézu a vyššie doriešovacie diagnostické modality používané v doriešovaní skrínigových nálezov
3. Dohodnúť so ZP zvýšenie úhrady za skrínigovú mamografiu aspoň o cenu inflácie
4. Zefektívnenie a rozšírenie spolupráce s NCZI a zavedenie skrínigového onkologického registra alebo zberu klinických dát zo skrínigu v nadväznosti na NOR
5. Rozšírenie zberu štatistických dát podľa stanovených indikátorov kvality mamografického skrínigu, vrátane rozšírenia programu MamoLight na zabezpečenie zberu týchto dát
5. Vypracovať legislatívny návrh štruktúry a funkcie prsníkovej komisie v mamografickom skrínigu

**Ďakujeme všetkým prevereným skrínigovým mamografickým
pracoviskám za ich obetavú prácu, vďaka ktorej pomáhajú
zachraňovať životy a výrazne zlepšujú zdravie a budúcnosť
žien Slovenska!**

Ďakujem za pozornosť!

